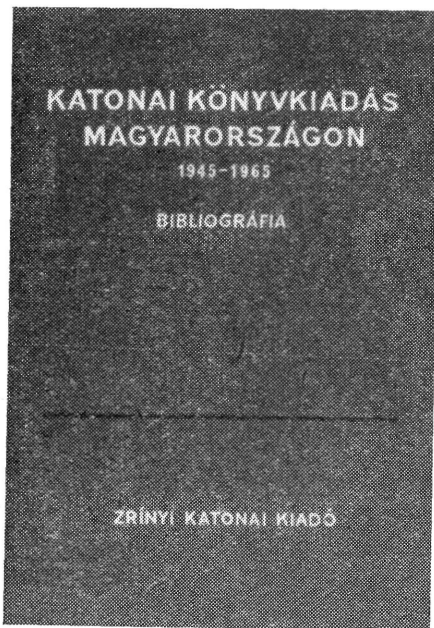

KATONAI KÖNYVKIADÁS MAGYARORSZÁGON

1945—1965

(BIBLIOGRÁFIA)

(Budapest, Zrínyi Katonai Kiadó, 1967. 299 o.)

A Zrínyi Kiadó a katonai könyvkiadás húszéves időszakának termékeit összegező bibliográfia megjelentetésével a magyar hadtudományi irodalom régi adóságát róttá le: eddig ugyanis még nem jelent meg olyan kiadvány, amely a magyar katonai könyvkiadás két évtizedes munkájának eredményeit — a teljességre törekedve — áttekintette volna.

E szakbibliográfiára már igen nagy szükség volt, megjelentetését sürgette a hadtudomány gyors fejlődése, s az a kétségtelen tény, hogy a könyvészetileg eddig fel nem dolgozott, igen szerteágazó hadtudományi irodalomban rendkívül nehéz volt már kiigazodni — gátolva a hadtudomány továbbfejlesztőinek munkáját.

A bibliográfiát a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia tudományos könyvtárának munkaközössége állította össze. A szakkönyv időbeli határainak (1945—1965) meghatározásánál „az a szempont vezetett minket — olvashatjuk a bevezetőben —, hogy munkánk a hadtudomány legújabb kérdéseinek irodalmát gyűjtse össze.”

A bibliográfia tulajdonképpeni célját is ez határozza meg: „Segítséget kívánunk nyújtani a hadsereg vezető szerveinek, kutató- és tudományos munkával foglalkozó intézetek, tanintézetek és könyvtárainknak abban, hogy munkájukhoz megfelelő segédeszköz álljon rendelkezésükre.”

A bibliográfiát nagyon jól tudják hasznosítani az egyes alakulatok parancsnokai, a helyőrségi klub és csapatkönyvtárak, a polgári védelem szervei és mindazok, akik a honvédelmi nevelés területén tevékenykednek.

A könyv rendszerezi a Magyarországon — magyar nyelven — 1945—1965 között kiadott (szám szerint 1500), a hadtudomány és a katonai ismeretek egyes kérdéseivel foglalkozó nyílt, nem szolgálati könyveket, brosúrákat és különkiadványokat.

A szerzői munkaközösség e gazdag katonai irodalmat 10 részre osztotta. Az elsőbe a **HADTUDOMÁNY ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEIVEL** foglalkozó könyveket sorolta, itt találjuk a katonai elméletekkel, a marxizmus—leninizmus, valamint a burzsoá katonai elméletekkel, továbbá a fegyveres harc törvényszerűségeivel, a hadi, gazdasági és erkölcsi potenciállal, a katonapolitikával, a német kérdéssel (63 db mű), a fegyverkezéssel, leszereléssel (23 mű) és katonai jogi kérdésekkel foglalkozó kiadványokat.

A katonai vezetés, a hírszerzés-kémkedés, a hadművészet, hadászat, hadművelési művészet, harcászat kérdéseit elemző írásokat a **HADMŰVÉSZET ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA** című résznél találja az érdeklődő kutató.

A munkaközösség a magyar katonai könyvkiadás leggazdagabb termékeit (721 mű) a **HADTÖRTÉNELEM** címszó alatt gyűjtötte össze: van közöttük — például — 11 összefoglaló mű, 21 vár- és 10 fegyvertörténet, valamint 31 mű a különböző partizántevékenységekről.

Magyarország hadtörténetével 369 írás foglalkozik. Itt találjuk — többek között — az általános és gyűjteményes munkákat, Hunyadi Jánossal (14 mű), a végvári harcokkal, a XVII. század első felében lezajlott függetlenségi harcokkal, Zrínyi Miklóssal (9 mű), a kuruc kor történetével, a parasztháborúkkal és felkelésekkel, az 1848—49-i forradalommal és szabadságharccal (47 mű), Magyarország részvételével az első világháborúban, a Magyar Tanácsköztársaság harcaival (28 mű), Magyarország részvételével a második világháborúban (24 mű), Magyarország felszabadításával (37 mű) és a Magyar Néphadsereg történetével (43 mű) kapcsolatos kiadványok. E címszó alatt vannak az egyetemes hadtörténelemmel foglalkozó írások: a Nagy Októberi Szocialista Forradalom történetével 18, a magyar internacionalisták harcával a szovjethatalomért 10, a spanyol szabadságharccal 18, a második világháborúval 18, a keleti hadszíntérrel, a Nagy Honvédő Háború történetével 70, a nyugati és egyéb hadszíntereken lezajlott harcokkal 21, az SS-sel, a Gestapóval és a munkaszolgálatlal 15, a háborús perekkel pedig 19 mű foglalkozik.

A **KATONAI KIKÉPZÉS** címszó alatt találjuk az oktatás és nevelés elméletével és módszertanával, a politikai munkával, a kulturális nevelés kérdéseivel, a sporttal, a honvédelmi nevelőmunkával és a szervezeti tevékenységgel kapcsolatos könyveket, broszúrákat.

A szocialista és a kapitalista államok hadseregeiről, valamint a katonai szövetségekről szóló könyvek (50 mű) a **HADSEREGSZERVEZÉSHEZ** vannak sorolva.

Önálló címszó alatt szerepelnek a **KATONAFÖLDRAJZ** könyvei. Ezt követik a **HADITECHNIKA** (általános művek, tüzér- és rakétatechnika, légierő, a haditengerészet, a műszaki szolgálat, valamint a gépkocsi, az ABV és a híradótechnika), a **KATONAI EGÉSZSÉGÜGY**, a **POLGÁRI VÉDELEM** kiadványai, majd a **HADTUDOMÁNYI SEGÉDKÖNYVEK** (bibliográfiák, szótárak).

A korszerű rendszerű és felépítésű bibliográfiát **SOROZATI** és **NÉVMUTATÓ**, valamint a katonai szépirodalmat összegező **FÜGGELEK** egészítik ki. E katonai tárgyú, részben magyar vonatkozású szépirodalom hasznos tartozéka az első katonai bibliográfiának, amely — éppen úttörő jellege következtében — tartalmaz néhány hibát is (a hadtudomány elavult felosztása és rendszere, egyes kiadványoknak nem a megfelelő helyre való besorolása néhány nem hadtörténelmi jellegű mű felvétele stb.) de ezek nem csökkentik a bibliográfia, az összeállító munkaközösség munkájának értékét.

Elismerés illeti a Zrínyi Katonai Kiadót is a kiadvány megjelentetéséért, amely hatékonyan fogja segíteni a hadtudomány művelőit alkotó munkájukban.

· Molnár Pál